

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „po-
sanicah“ se plačuje za navadno trislop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje širke po prostori

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassaria, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravništva „Soča“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalci in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravništvu.

Einspielerjeva slavnost.

Ko mons. izpove svojo „oporoko slovenskemu narodu“, pošlje nebo svoj blagoslov — rositi začne dež, ki so ga že marsikje dolgo prosili in silno potrebovali, in kmalu odpre nebo vse svoje zatvornice, da lije močan dež, prava ploha, do pazne noči. Navzlic tej elementarni zapreki pa stopi na oder g. pl. Kleinmayer, profesor v Gorici in veleposesnik na Brnci; okoli odra pa se vsotopi več tisoč ljudstva, ter kljubu hudi plohi vstrajno posluša jako dobro sestavljen slavnostni govor gospoda Kleinmayerja, v katerem proslavljal zlatomašnika in njegove neprecenljive zasluge za naš narod. Potem, ko omeni literarnih del slavljenca, opiše nekoliko tudi njegovo politično delovanje, nekako ta ko-le:

„Dolžan naš Andrej ni samo s peresom, temuč tudi brani pravice naše, kakor vstajen in delaven mož v deželnem zboru koroškem. Z malim odmorom dela na tem polju že od leta 1863. Neumorna je tu delavnost njegova po besedi Simon Gregoričevi:

„Dolžan ni samo, kar velepa mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!“

Mnogobrojni so lepi navsvoti, katere je staval naš Andrej v visokem zboru, mnogobrojni so temeljiti govori, katere je govoril v tem deželnem zastopstvu — in iz vsega veje ljubezon do Koroške, ljubezon do naroda, iskrena želja po duševnem in materialnem blagostanju staroslavnega Korošana. Pot pa mu ni bila roznata, življenje parlamentarno bilo mu je boj, hud boj in vajen je naš Andrej slišati vse drugače kliče, nego jih sliši danes. V e t o p a g a ne moti.

Bojeval se je naš Andrej na čelu male manjšinice z ogromno večino in onim taktom, znanjem in neutrudljivo energijo, ki je morala celo nasprotnikom imponirati. Vspeli ni bil vedno zaželjen, a pomisliti moramo, da je pač govoril „Einspieler“. Gotovo je, da so ravno mali narodi, na katere vplivajo od vseh strani drugi elementi, v največji nevarnosti, da poginejo. Da smo se tega, odkar dela naš Andrej, vsaj nekoliko obvarovali, to je tudi le glavna in prva zasluga našega slavljenca.

Bodimo mu toraj hvaležni, kažimo hvaležnost po našem dejanju in ne samo po prazni besedi! Čas-

limo, ljubimo po vzgladu Andrejeve m svoj materini jezik in sv. vero in ne sramujmo se svojih svotih svotinj!

Einspieler ne hujska, marveč nam le zapeljivo kliče: „Vse za vero, dom, cesarja!“

On nam pravi, da prva naša svetinja nam bōdi sv. katoliška vera. Mi Slovenci smo in ostanemo verni katoliški kristijani. Vero, katero smo podedovali od svojih starišev, ohraniti hočemo za se in za svoje otroke. Človek brez vere ni človek, ni vere vreden! Čislati hočemo to svetinjo vselej in povsod, kajti ona nam je prvo in najdražje blago.

Z vero pade narodnost, z vero pade Slovenstvo. Ohraniti hočemo toraj sv. vero in jo tudi naši mladini vcepiti.

Narodni naš duh obsega slovenski jezik in katoliško vero. Kar je posameznemu človeku življenje, to je narodu preljuda materina beseda, materini jezik. Naš jezik pa je krasou, lepodoneč, blagoglasen, in predudno bi bilo, da bi sami svoj jezik zaničevali, skrunili in se sramovali materine besede, presladke besede one naše dobronice, ki je mnogo za nas storila; tega ne stori besni tiger, toga ne stori divjak afriskanski — in mi bi to storili?! Na, nikdar! Ljubimo svoj jezik in delajmo zanj, da zadobi pravice, ki mu tičejo po besedi svitlega cesarja, po naši državni ustanovi postavi in po Bogu!

„Vse za dom“ je drugi klič Einspielerjev. Da, za dom, za krasni dom naj bījo nam srce, saj:

„Mogočno se dvigajo naše gore,
Ozirajo se na čvetoče polje,
Pošiljajo tako mu bistri vodi;
Navzdol so podvizajo hčere gorí,
Pozdravljajo rod, ki se dviga na dun,
I last imenuje goró ino plan!“

V domu narod bōdi srečen! Da pa doseže srečo, treba mu duševnega in gnotnega blagostanja. Za vse to je vrlu delal naš slavljenec, ki je za nas na Koroškem to, kar je bil oče Bleiweis na Kranjskem.

Domoljubje pa ne obstaji v sami lepi besedi, marveč tudi v delu. Delajmo po vzgladu svojih buditeljev za ljudsko blagostanje, ki veli med drugim: „pusti vsakemu svoje“ in „ljubi bližnjega, kakor samega sebe, v imenu Gospodovem“. Mi hočemo srečno domovino, mirno domovino. Miru pa nikakor ne kalimo, če zahtevamo za nas iste pravice, kakor jih

ima naš nemški сосед. „Sovraštva v sreci našem ni“, saj vemo, da vera nas uči, da „narod je narodu lik kakor brat je bratu“, saj smo, kakor neumrli pesnik poje v „Krstu pri Savici“:

„Saj smo očeta jednega sinovi,
Ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.“

Dalje nam kliče Einspieler: „Vse za cesarja!“ Od nekđaj zvesti smo Avstrijci, saj že pesnik naš poje: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane“. Naši slovenski sinovi so na mnogih bojiščih kri prelivali za Avstrijo, za habsburško slavno hišo in za cesarja. Mi smo dobri Avstrijci in hočemo mogočno Avstrijo. V obćem napreduje Slovenec, kar se goditi more le v dobro vreden državi, kateri je skrben očo ljubljni vladar, ki čuva nad nami z geslom: „viribus unitis“, z združenimi moćmi. Trdni in nepremagljivi smo v zvestobi do svoje habsburške hiše. Dokazali smo to že večkrat s srcem, djanjem in delom. Tudi danes podajamo na sicer rovni a vendar odkritosrčnosti polni blaziní zagotovo iskrene vdanosti in nepremagljive zvestobe preljubljenemu vladarju Franc Josipu I. Bog, živi ga mnogaja leta!

To so torej, preljubi Slovenci, nauki, katere nam podaja naš oče Andrej, ki vedno kliče: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Slovenski narod že dolgo spoznava z največjo hvaležnostjo brezštevilne volike zasluge Einspielerjeve, večje kakor jih ima kdor si bōdi za Slovence. Nobeno ime ni tako globoko seglo v narod slovenski na Koroškem, kakor ime vrednika „Miru“. Že davno volile so Einspielerja mnogo domaće družbe, kmotske občino za častnega uda, občana. On je predsednik „družbe sv. Mohora“, odbornik „Slovensko Matice“. Akademična mladina podala mu je častno diploma, jednako družvo „Slovenski Jez“ v Brdih in drugod. On je prvi častni član „družbe sv. Cirila in Metoda“, ustanovitelj in odbornik „Vincencijsve družbe“, ustanovitelj in dobronik društva „katoliških pomoćnikov“ v Celovci itd. Knezo-škof imenovali so ga škofovskim svetovalecem in sam sv. očo papež izvolili so ga častnim komornikom, naslovom „monsignor“.

Srečen med svojim sorodom, ljubljon od rovnega ali hvaleznega mu naroda, visoko čislán od vsega zavednega, avstrijskega slovanstva, pričakal je blagi Einspieler prekrasni dan, ki jo pokazal njemu in nam:

LISTEK.

Životopis ranjkega Št. Kocijančiča,

prof. bogoslovja v Gorici, kakor ga je sam spisal.

(Dalje.)

Prve dni septembra 1873 sem bil naprošen, držati duhovne vaje (exercitia spiritualia) šolskim sestram pri gluhomemih v nemškem jeziku, in šlo je zadosti dobro; bolj, kakor sem misli. Kdo bi bil kdaj misli, da bom ja z duhovne vaje vodil? „Ste duhovne vaje dali šolskim sestram, zamorete je dati tudi našim klerikom!“ mi je dejal Dr Hrast, semeniški vodja. In v resnici, infra octavam Sv. Nominis Jesus 1874, sem dal iste exercisije v latinskem jeziku našim seminaristom. V tem času sem bil imenovan od našega knozonadskega „consistorialis consiliarius effectivus“. Dr. Hrast nam je 1874. 18. sept. nenadoma umrl, in jaz sem proti koncu septembra istega leta zopet dal duhovne vaje šolskim sestram pri gluhomemih in teden potem sem v drugi hiši šolskih sester zopet dajal iste duhovne vaje. Dovolj je bilo to za eno leto!

Rajoki dr. Hrast je bil sploh od vseh spoštovan, in toraj so naši duhovniki sklenili spomni njegov častiti. Biografijo njegovo sem jaz v latinskem jeziku spisal, in jo dal v natis leta 1875. Meseca septembra 1875 sem uže v tretjič dal duhovne vaje šolskim sestram pri gluhomemih. In „infra octa-

vam Ss. Nominis Iesu“ 1876 sem v drugič dal našim klerikom „exercitia spiritualia“ v latinskem jeziku. Meseca Novembra na to sem bil imenovan častni korar (canonicus honorarius entae metropolitanae Govit.)

Proti koncu leta 1874 smo se začeli pogajati za to, da bi tudi mi v Gorici dobili svoj „Folium diocesanum“, kakor so ga uže več let imeli Tržačani. Dr. Valussi je menda to reč sprožil, Dr. Hrast pa zastran tega z meoij govoril. Jaz sem tedaj v „Glasu“ začel o tem govoriti, in prvo polovico septembra je bil nadškof mene k sebi poklical, tor mi rekel, naj mu napišem program za Folium, kar sem tudi koj storil. Konec duhovnih vaj za nas duhovne je zbranim duhovnom nadškof oznanil, da utegne z letom 1875 „Folium dioecese.“ na dan priti. Dal je tudi „circulare“ ad Clerum v tem smislu. OIbor za to stvar je bil zložen tako le: direktor dr. Zorn, dr. Valussi profesor, Štef. Kocijančič prof., in pa korar Štef. Bensa, in kancelir Štef. Kafol. Ta odbor je izbral za urednika dr. Valussi-a. Zgovorjeno je bilo, da ako konec leta kaj čistega dohodka ostane, da se naši semeniški knjižnici. Tako smo z Januarjem 1875 začeli izdajati naš „Folium periodicum, Archidioeceseos Goritiensis“ v 4. ki vsak mesec 16 strani. Naj več sem jaz za Folium spisal. V letu 1875 namreč so ti le sestavki moji: 1) Locus diflicilior in Breviario, pag. 5. 6. 2) Crux et crucifixio, p. 21-24. 40-44. 3) Brevis prospectus historiae archidioeceseos Goritiensis, p. 24. seq. (v vseh listih do januarja 1876.) Dal sem od tega napraviti tudi poseben odtis. 4) Jubilaeum p. 29-32. 46-48. 53-55. 65. 66. poseben odtis. 5) De bibliothecis, p. 36-40. 55-59. 77-79. 84 87 poseben odtis. Ta sostavek je bil uže v fol. dioecese. Terg. 1871. natisnjen, kakor sem zgoraj povedal; pa tukaj je nekaj popravljen in pomnožen. 6) Annulus p. 102-105. 117-121. 7) Observationes biblico-geologicae p. 133 seq. v listih do meseca aprila 1876. Uže v fol. dioec. Terg. sem na svetlo dal „historia creationis Mosaica“ v letu 1871.; tukaj je isto, toda dokaj pomnoženo. 8) De S. Andrea Apostolo Sequentia o ritu Aquilejensi p. 170. 171. 9) De libris prohibitis p. 171-176. Ta sostavek je bil ponatisnjen v fol. dioec. Terg. 1875. 10) Lectio sacrae scripturae pag. 187-189. 11) Ad benevolos lectores p. 192. V letu 1876 pa: 12) Lectio sacrae scripturae, continuation, p. 7-10. 20-22. 13) Episcopi exempli p. 22-25. 14) Corona spinae p. 39-41. 53-54. 15) Alleluja p. 54 58. 16) De beatissima Virgine Maria ejusque cultu, pag. 65. seq. skozi celo leto, do 1877. pag. 1-65. 17) Altare privilegiatum p. 69-72. 86. 87. 18) Rosarium p. 87-89. 99-101. 19) Brevis commentarius in initium evangelii secundum Matthaeum p. 102-104. 115-118. 20) Gog et Magog p. 118-121. 21) Habitus clericalis pag. 134 136. 22) Educator primi honien, p. 136-138. 148 150. 23) Offertorium in missa defunctorum p. 150-152. 24) S. Antonius Patavinus Gortiae p. 166-169. 25) Tempus flendi et tempus ridendi. Moralis disertatio p. 169-171. 183-185. Ta sostavek je bil uže pod naslovom „Risus“ v fol. dioec. Terg. leta 1873 natisnjen, samo da je tu enmalo popravljen, predrugačen in pomnožen. 26) Ave, p. 185, 186. Vse to do konca leta 1876.

pridruži. Bližamo se k svojemu cilju. Topiči pokajo, zvonovi se glasijo, pesnice se razlegajo, soluce pri- sije izpod sivih oblakov, slovenske trobojnice plapo- lajo na višini, in Mati premila, „ki nisi svojega sina“, deli milost na vse strani in blagoslavja pobožno ljudstvo slovensko. Ko pridemo v Levpo, bilo nas je toliko, da smo se kar trli. To se vé, da nas je ve- čina ostala zunaj cerkve. Ko so v. č. g. dekan pre- blaženo Devico kronali ter na določeno mesto posta- vili, zaplakalo je ljudstvo od veselja in slednje okó se je rosilo. Po dovršenem blagoslovljenju nekaterih delov novega altarja, stopijo v. č. g. dekan na priž- nico ter v prelepem nagovoru razlagajo in dokazu- jejo, kako moramo Devico Marijo v življenji na po- moč klicati, da jo bomo znali tudi o smrti uri prav poklicati. Na to se prične slovesna sv. maša z azistenco ter se konča s zahvalno pesmijo in bla- goslovom. Dobro uro trajajoč „ofer“ je končal slav- nost. Veselje, ki je ta dan mej ljudstvom vladalo, bilo je tako pristréno in gauljivo, da ostane vsem v najlepšom spominu. Pa tudi nečolžni otročiči, ki so to unavladno slovesnost z povzdigneni ročicami gledali, pomnili jo oodo do konca dni. Vsa čast torej v. č. g. dekanu, č. g. vikarju Tomsču in bo- gaboječemu kristjanu Janczu Humažu, ki so toliko žrtvovali in se trudili, da se jo slavnost tako krasno zvršila. Pohvalno naj omenim tudi Matijo Elio iz Glemoa in njegovega sma Franceta, ki sta skupno izumila in postavila novi altar. Konečno bi moral še nekoga pokarati, ker se pa ne čutim dovolj kompetentnega, propuščam stvar dotičnim oblastim.

Iz Ajdovščine, 15. dne sept. — Naša podru- žnica družbe sv. Cirila in Metoda z okolico imela je 11. dne t. m. svoje občno zborovanje, pri katerem si je volila sledeče gospode v odbor: Angoj Casagrande predsednik, Janez Dugalin podpredsednik, Fr. Flo- renini tajnik, Janez Dietz blagajnik, Karol Baloh in Ant. Ferčelj namestnika, Jar. Volkov poverjenik za Lokavec. Odbor je pri tej priliki pooblaščen, da si voli v posameznih večih občinah svoje zastopnike.

Govorilo se je posebno proti kosanji naše po- družnice. Ne glede na to, da ustanovljenje podru- žnice za manjše občine primeroma mnogo stane, mar- več kosanjo in neednost zelo škoduje, ker navdu- šenje, koje prvo leto navadno prekipeva, pohajo vsako leto bolj, in slednjič se mora društvo razpustiti radi pomanjkanja članov. Ako smo pa edini, okrepi se naša podružnica, ker nam jo mogoče radi dobrih moči prirejati veselice in shode v korist glavacemu namenu in v spodbujenje in zabavo naroda. Budimo torej raje edini in ne kosajmo se, sosedstvo pa ne tako, da bi društvo le ustanovljali, slednjič pa nič ustano- vili, kakor se godi v naši najbližnji okolici, kjer neki gospod pregovarja svoje občano, naj ne pristopijo k naši podružnici, ker jo on namerava doma usta- noviti. Zal, da ga je okoli 20 gospodov slušalo, ki pa še danes čakajo podružnice. Slednjič so uvideli, da naj bolje stori, ako pristopijo k naši podru- žnici, vsaj dokler si oni gospod ne umisli kaj resnega.

Otalež, 19. dne sept. „Nesreča nikoli ne po- čiva.“ Velika nesreča je zadela nas; vas La z e e je preteklo nedeljo popoldne pogorela, in sicer 23 hiš in 9 gospodarskih poslopij, natlačene z pičo. Zažgal je ne- umni človek. Pogorelo je vse do tal; vsa klaja za živino; ljudem obleka in večinoma tudi živež, ker spravljen je bilo že večidel vse pod streho; tudi 8 živinčet je zgorelo. Zavarovana sta le dva pogorela. Neiz- rekljiva stiska čaka ljudi, toliko bolj, ker je jesenske pridolke suša končala. Ljudem ni ostalo družega, nego beraško palico prijeti in dobrih ljudi pomoči prositi. Revščina je strašanska; ubogi ljudje obupujejo. Če se kje nahaja kako dobro serce, ki hoče tem ubogim kaj pomagati, prosim; naj se jih usmili! Vsak sold bo s hvaležnostjo sprejet in Bog bo dobrotnikom o- bilno poplačal.

Hvala vsem, ki so do zdaj že pomagali! V imenu pogorelecev, Jan. Wester, vikar.

Slavno uredništvo je prošeno milodare spreje- mati in jih na dotično mesto poslati.

Vipava. (O vinski letini). V svoji seji dne 19. aprila t. l. sklenil je odbor tukajšne kmetijske po- družnice vsako leto pravočasno sporočiti v domačem časopisju o vinskem pridelku v vipavskem okraju, da, kolikor mogoče, pospešuje vinsko trgovino ter tako koristi znanjnim vinskim kupovalcem in tukajšnjim prodajalcem. Spolnovaje ta svoj ukrep, sporoča za te- koče leto pričakovani približni rezultat bližajoče se trgatve.

Količina bode dobre srednje letine; kakovost prav dobra, deloma izvrstna; presejala bo vino od l. 1875 in se približala onemu od l. 1834. Cena zna se sukati, sedeč po kupčiji zgrozdem, od 9-12 gl. hek- toliter.

Zalibog, da so naši rojaki onstran Nanosa za vi- pavako nekdanj tako čislano vino skoro popolnoma o- kus izgubili. Kaj je temu krivo? marsikaj, največ pa slabejši pridelki zadnjih 11. let. In s te naše nezdode

so se pretkani židovski agentje iz Oger- ske in Hrvaške jako okoristili. Preplavili so s svojo. seveda jako ceno brozgo, malone celo Kranjsko, posebno ob železnici, tako da so je težišče za vipavca vedno bolj krčilo in slednjič skoro popol- nomu izgubilo.

Dragi rojaki! vsi zdravi elementi narodne oko- nomije začeli so odrivati od sebo raznovrstne židovske zagrijaje, kateri stiskajo in gonobe ljudsko blagosta- nje. Kranjska morebiti ni še dosedaj čutila te židov- ske móre v tolikem pritisku, kakor nekatere druge dežele našega cesarstva. Toda s svojimi polipskimi pritegljeji se nam židovstvo vidno in čutno približuje, da oklene osrčje narodovega imetja. Na odpor rojaki! Svoji k svojim! Po bratovsko in pošteno med saboj! Mi po vaša goveda in po druge potrebščine; vi, dragi rojaki, po naša vina.

Slednjé še en dober svet in ena prošnja. Kdor želi dobrega vina po vgodni ceni, naj sam osebno pride kupovat in naj se varuje prekupcev, ako jih ne pozna osebno kot zanesljive. Po prekupcih je tukajšnje vino že mnogo kredita izgubilo.

Jako hvaležen bode podpisani odbor, ako veljav- nejši može v svojih krogih dotične interese bla- govoljno opozore na predstoječo izjavo.

Kmetijska podružnica Vipavska, Matija Erjavec, prvomesnik.

Politični razgled.

Naš minister zunanjih zadev grof Kalnoy, ki je bil pretekli teden obiskal kneza Bismarka v Friedrichsruhe, vrnil se je čez Draždane zo- pet na Dnnaj. Odločno in samostojno postopanje Rusije nasproti Nemčiji, ker Bismark pri vsem svojem prizadevanji ni mogel privabiti ruskega cara v Stettin, kjer se je pri vojaških vajah mudil nemški cesar, zamotano bolgarsko vpra- šanje in ves negotovi evropski položaj, dale je povod temu obiskovanju. Kaj sta državnika u- krepila, listi za zdaj le ugibajo; kaj gotovej- šega izvemo iz prestolnega govora, katerega bo imel cesar 29. t. m. do novo izvoljenega dr- žavnega zbora ogerskega, ki je sklican na 26. septembra.

Češki in slovenski poslanci hočejo v pri- hodnjem zasedanju drž. zbora, ki se neki snide med 4. in 10. oktobrom, ostro prijeti ministra Gautscha zaradi njegovih naredeb glede srednjih šol; ali vse kaže, da je minister postopal v soglasi celega ministerstva, ker sicer bi si ne mogli tolmačiti odurnih odgovorov na prošnje, da naj svoje naredbe ustavi ali prekliče.

Hrvaški zbor je sprejel adresu do cesarja, kakor jo je v imenu vladne večine sestavil posl. Miškatovič; volil je 17. t. m. poslance v ogr- ski držav. zbor in nato prenehal svoje delovanje do meseca novembra.

Grof Pariški, ki ima po smrti Chambordovi legitimno pravico do prestola francoskega, je izdal manifest, ki ima naslov: poduk za mo- narhične poslance francoske zbornice. V njem pravi Francozom: ljubite svojo demovino, ne prizadevajte republikanski vladi nobenih zadreg, ker nas skušnja uči, da republika ne najde za- veznikov, da bi prišla kedaj do veljave v Ev- ropi, zato se bo s splošnim potrjevanjem fran- coskega ljudstva in po neizogibnem prevratu povrnila monarhija. Ministerski predsednik bode v zboruici, ko se snide, na ta manifest odgovo- ril in najbrže bodo izgnani iz dežele še tisti orleanski principi, ki so smeli do zdaj še bivati na Francoskem; radikalci pa še celo terjajo, da naj se vsem princem njihova posestva na Fran- coskem pograbiyo.

20. t. m. je preteklo 17 let, od kar so Italijani zasedli Rim. Povodom te obletnice je rimski župan poslal adresu do kralja, ki se je brzojavno zahvalil tako-le: „Rim bode v krat- kem pri bodoči veseli priliki (namreč o priliki petdesetletnega mašništva sv. Očeta) svetu po- kazal, da more vsled rednega razvoja vsaker- šnega napredka v civilizaciji podati varno in čestitljevo gostoljubnost vsem onim, ki dojdejo poklonit se papežu, ob jednom pa biti glavno mesto svobodnega in mogočnega naroda“. Kako svobodo pa papež v Rimu uživa, so koj tist- dan čez noč rimski rogovileži odgovorili s tem, da so 8 petard vrgli proti Vatikanu.

Domače in razne vesti.

Radodarni doneski. Za Erjavčev spo- mejik in ustanovo daroval je Anton Gregorčič, vikar v št. Ferjani, 2 gold. Vsi v ta namen došli darovi znašajo 2634 gl. 28 1/2 kr. — Za študentovsko kuhinjo sta darovala Anton Božič, vikar v Batah, 1 gl.; F. C. v št. 1 gl. 60 kr. — Za otroški vrt in deklško šolo v Gorici dala sta ista dva in sicer prvi 2 gl., drugi 4 gl. Hvala vsem blagim dobrotnikom!

Slovenski otroški vrt v Podgori lepo na- preduje. Čast gospodični Pehani Alberti, katera se vsa žrtvuje za blagor zatiranega naroda. Tudi ljudstvo prav dobro pozna korist in potrebo naprave. Hvala — presrečna hvala gospodom, ki se nas v naši borbi tudi materijalno spominjajo. Za naš slov. vrt so da- rovali: Neimenovan gospod iz Gorice 5 for.; g. Vinko Stubelj 1 for.; g. J. Ferfolja 2 for.; g. Andrej Jug 1 for.; g. A. T. 50 kr.; g. Jos. Pavlica 50 kr.: skupaj 10 gl. Bog živi nasledniki.

Dvorazrednico slovensko v Podgori je sl. c. kr. okrajni šol. svet v Gorici razširil v triraz- rednico, kar je bilo Podgorcem bolj treba kakor vsak- danjega kruha. To bo izdatna pomoč slov. Podgori zuper vajlenko „Pro patrio“.

Naz Srpenice smo prejeli v škatlici 12 lepih svežih črešenj. Ondot je črešnjevo drevo, ki ima še le zdaj zrele črešnje, ko je že vse drugo sadje do- zorelo.

Učiteljsko društvo za goriški okraj bode imelo svoj letni občni zbor dne 12. oktobra t. l. v Solkanu t. j. dne okrajne učiteljske konferencie. Uro se bode naznanilo oni dan. — Dnevni red. 1. Račun za leto 1886/7. — 2. Izvolitev treh pregledovalcev računa. — 3. Poprava društvenih pravil. — 4. Izvo- litev novega odbora. — 5. Nasvoti in predlogi. — Uljudno vabim č. gg. društvenike k temu zborovanju. Predsedništvo.

Slavnostnih dni smo imeli Slovenci letos toliko, da niti naša dnevnikar Slov. Narod in Slo- venec nista imela dovolj prostora, da bi jih bila vse točno opisala. Slavili smo Lovretz Tomana, Alojzija Wolfa, Andreja Einspielerja, Davorina Trstenjaka; praznovali smo prihod Čehov na Slovensko, shod južnih Sokolov na Krškem; bil je dijaški shod v Rudolfovem in shod velikošolcev v Ljubljani. Vse te slavnosti so bile tako veličastne in za Slovence tako važnega pomena, da je dobro jih v vsakem sloven- skem listu kolikor mogoče obširno zabeležiti, da tako pridejo med slovenske ljudstvo oni iskroni in navdušljivi govori, ki jih je bilo slišati pri navedenih slavnostih. Z ozirom na to, mislimo, da je naša dolž- nost in da ustrezemo vočini bralcev, da smo obširno opisala v našem listu, kako so bili „Čehi na Sloven- skem“, da opisujemo, kako se je obhajala Einspie- lerjeva slavnost in da opišemo še Trstenjakova slav- nost. Vsaj ne bomo imeli mnogo očitalcev, da so ta opisovanja pr-pozna ali da bi prostor lahko po- rabili za kaj družega.

„Slovenskega jezika“ popravljena „pravila“ po- trdila je visoka c. k. vlada v Trstu dne 26. avgusta t. l. pod št. 11701 L. 1887. Po teh „pravilih“ je let- nina 50 kr. K društvu smejo pristopiti vsi polnoletni, možki, katoliški avstrijski Slovenci. Društvo sme zboro- vati v okrožji celega gradišćanskega in goriškega okraj. glavarstva. Na zdar! Andr. Žnidarčič.

Minka Katnikova, blaga hči blagih roditel- jev, ki je pred leti tako izvrstno deklamovala v pod- pornem društvu goriškem „Koroško pesem“, izdihnila je prvo dni tega tedna po dolgem bolehanju svojo dušo na Koroškem v rojstnem kraju v Zilski dolini, kamor se je bila preselila, da bi se jej zdravije po- vrnilo. Pred smrtjo je še prosila, naj prepeljejo njeno truplo iz Koroške dežele na Goriško v Prvačino, kjer počiva njen oče, blagi Jozel, in njena mati, ki je bila mati ubogim in sirotam. Želja se jej je izpol- nila; včeraj popoldne pripeljali so njeno truplo po Soški dolini. Na Solkanški cesti čakala jo je duhov- ščina s Placute, ki jo je spremila v cerkev na Pla- cuti in skoz mesto na št. Petersko cesto. Do Prva- čino spremili so ranjko njeni sorodniki, in več prijateljev in prijateljic v paru mestnih vozov. Na prvoški meji čakali so truplo ranjke gospodično častita du- hovščina, društvo čitalnica s svojo narodno zastavo in s skrasnim vencem, ki je imel napis: „Prvaška čitalnica svoji deklamovalki“, občinski zastop in domača godba. Pred spreved uverste se pr- vaški učenci in učenke so svojimi zastavicami. Prišlo je tudi prav mnogo občinstva skazat zaslužno čast mladi gospodični. Ko častita duhovščina v cerkvi od- pravi svoje molitve spremijo truplo ranjke v hladni grob zraven umrlih starišev, kjer počiva tudi njeni brat in popolu sestra. Na grobu najpred zapajo prvaški pevci „Jamica tiha“; po cerkvenih molitvah pa nastopi g. Vuga in bere lep govor o zaslugah ranj- ke Jozelnove družine, posebno pa o prerano umle gospodično Minko. Nato zapoje pevci „Slovo“, potem pa se spremljevalci za vselej poslovijo od grobov pre-

rano vmele dobrotljive Jozelnove družine. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Anton pl. Reja, veleposestnik v Kozani, bivši podžupan in čez 20 let občinski svetovalec, umrl je 10. dne t. m. v 72 letu svoje starosti. Bil je dober narodnjak, mož, kar je pokazal pri vsakih volitvah. Ljudstvu je bil priljubljen; to je kazal tudi njegov pogreb. Bog mu daj večni mir!

Službo ranjkega Hribarja v Gorici nastopil je g. Poniž; na mesto tega pa je šel v Koper izprašani kandidat g. Dominko.

„Življenje sv. Franciška in III. red“, knjižica 88 strani, katero je sestavil č. g. Karol Čgon, vikar v Tomnici na Krasu in ima namen razširjati III. red, dobiva se s tem tednom naprej tudi pri gospodu Ferd. Wokulatu, bukvarju v Gorici na Travniku po 15 kr. iztis.

Gosp. prof. M. Pleteršnik dobil je od ministerstva za uredovanje slovensko-nemškega slovarja tudi za bodoče šolsko leto enak dopust, kakor druga leta, da mu bode namreč poučevati samo po pet ur na teden. Slovensko nemški slovar dobro napreduje, na vrsti je sedaj črka V in v kratkem bode vse gradivo urejeno in podelano. S tom pa delo še ni dovršeno, ker pride potem še jako mučna revizija in ker je ta slovar sploh delo, katero bode zmogla le gospoda Pleteršnika jeklena vztrajnost.

Za pogorelce v Lazcu sprejme tudi „Soča“ dobrotne darove. Komur je Bog dal, da zamore pomagati, naj segne v žep po nekoliko desetice za usmiljenja vredne pogorelca. Kdor vo, kako težavno in revno so Lazčani že dozdaj živeli, temu gotovo srce zgane misel, v kaki revi bodo ti ljudje zanaprej. Torej naj pomaga, kdor kaj more! Če kdo Soči kaj vroči, se v listu potrdi.

Kolera se je zopet vnela v več mestih na Italijanskem. Najhujša je v mestu Mesina, kjer jih do 150 zbeli na dan.

V Troini je v neki hiši ležalo 12 ljudi za kolero. Ljudstvo je to hišo zažgalo. Ko so bolniki videli, da okoli njih gori, so hoteli uteči, a zunanji so jih nazaj v ogenj pahnili, da so zgoreli. Oblastuje ne morejo več ukazati ljudstvu, kar bi bilo prav in potrebno. Zdravnike je treba z vojaki goniti k bolnikom, da jim pomagajo.

Temne proge na solncu opazovali so pred dvema leti. Letos, do konca avgusta ni bilo videti teh prog, zdaj pa sta se zopet prikazali dve in sicer ena v tolikem obsegu, kot je naša zemlja. Kdor more v solnce gledati, jih zapazi s prostim očesom. Gotovo je, da solnce svojo gorkoto zgublja. Zvezdoznanci pravijo, da bode solnce v 10. milijonih let toliko gorkote zgubilo, da bode zemlja otrpela zaradi pomanjkanja solne gorkote. Neki angleški fizikar, veščak, trdi, da solnce tako počasi zgublja gorkoto, da je razloček gorkote treh tisoč let komaj zapaziti. Torej nam se še ni bati otrpenja zemlje.

Stritarjevih zbranih spisov izšla sta 12. in 13. snopič. Vsak snopič stoji 25 kr.; dobi se pri Ig. Kleinmayrju v Ljubljani.

Na Furlanskem preti lakota. Te dni so se sešli furlanski zupani v posvetovanje, kako bi se lakot odvrnola. Zarad hude suše tam niso nič pridelali. Ljudstvo hoče v Ameriko. Pelagra bo prihodnjo zimo hudo razgrajala; uže zdaj v goriškej bolnišnici ni nobenega prostora več za bolnike na pelagri.

Književni oglas. Podpisana nakladna tiskarna, koja je sama stekla pravo na izdanje djela *Fra Grge Martiča, odlučila je obogatiti književnost divotizdanjem Pjesničkih djela Fra Grge Martiča, uvjeren, da će tako narod obogatiti krasnim i plemenitim darom. Golema je doduše množina ljubitelja truda Martičevog, ali ne bi dojako dostojnog izdanja djela pjesnikovih, koje bi udovoljavalo pravden zahtjeve velikoga čitalačkoga kola. Mnogo zrnce njegova bisera još nije ni zašlo u sviet, a dosta njegova blaga već se razgrabilo i ne možeš ga se više dostati ni za liek. Toj nestašici htjeli bismo mi doskočiti izdanjem ukupnih djela pjesnikovih. Glasoviti njegovi „Osvetnici“ izaći će pred narod u novom ruhu, a s njima i sva ostala tiskana i netiskana još djela dičuog pjesnika. Ne sumjamo, da će veleumije što iz njih sija, divna sadržina i uzorit jezik na novo osvojiti i zanieti čitatelje. Fra Grgo je narodni ljubimac, pa zato išće obraz, da čeda njegova uma jednom zaodjenemo ruhom, kakvo im dolikuje. Ali primajuci se toga posla, da priredimo divotno izdanje ukupnih djela Fra Grge Martiča, ne smijemo puštati iz vida, da je Martičeva vila nikla u narodu i pjeva za narod, da je on narodni pjesnik po najplemenitijem shvaćanju rieči, pa da za to izdanje njegovih djela treba opremiti, kako će moći zači po svemu narodu, a ne samo u krug nekujih odabranika. Držeći se toga, u jednu smo ruku našu publikaciju tako okitili, kako to dolikuje sadržini, vrijednosti i veličajnosti djela ovoga odličnoga pjesnika, a u dru-*

gu smo pojedinim svezkima udarili taku cionu, da će ih svaki prijatelj književnosti moći nabavljati bez velika naprezanja. Djelo će izaći od prilike u 20 svezaka; svaki će obuhvatati do pet ili šest tabaka u osmini, a ciena će biti svakom svezku 30 novč. a. vr. Cielo je djelo izradjeno tipografskom elegancijom, a tiskano na fuoj bijeloj hartiji.

U isto se vrijeme priredjuju vauredno elegantne zlatom izkičene origina.ne korice ukusnog sloga za uvezanje toga djela.

Djelo će se izdavati pod upravljanjem samog pjesnika, koji je i korekturu uzeo na svoju brigu. To će za cielo samo provisiti vrijednost sve te radnje.

Naročnje se v Sarajevem „Tiskarna Bosanske pošte“.

Listnica ured.: G. J. L. v A. Da. Ustrežeto.

Poverilo županstvo v Gayi na Moravskem. V sled vednega sedenja pri šivanji obolel mi je želodec, da mi ni več prebavljel in mi jedi niso sladale; ko sem pa porabila 1 škatlico svicarskih zrnica, bilo mi je zopet vse prav in dobro; zato pa Vaš zdravilni pripomoček toplo priporočam in bivam Vaša hvaležna Ema Prohaska, šivilja. Polpisal župan L. S. Švicarske zdravilno zrna od lekarja Brandta se dobe v lekarnah, škatlica po 70 kr. Paziti je, da se dobi prave, kar se spozna iz tega, čo ima škatlica ob eni strani rudič pod z belim križem in Brantovim podpisom.

Poslano.

Ker je gospod Miha Stanič iz Kanala objavil, da sem mu po pogodbi na goriški železnični postaji za preteklo leto še dolžan plačati 400 kvintalov jabolka, zagotovim njemu in njegovim založnikom, da hitro ko pridem od mojih opravkov s Štirskega v Gorico, dokazem z recepti in računi, da nima od mena nobenega krajeanja več tirjati.

Na Ptaju, 15. sept. 1887.

H. HÜBEL.

Javna zahvala.

Najglobokojšo zahvalo izreka podpisana vsem prijateljem in znanecem, ki so prišli izkazati poslednjo čast ranjcemu našemu očetu

Anton pl. Reji,
veleposestniku in podžupanu,

hvala tudi domačim pevcom in g. Mariniču, povodji, za nagrobnico.

V Kozani, 18. sept. 1887.

ŽALUJOČA RODBINA

Javna zahvala.

Velika dolžnost veže nas podpisane, da izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem onim, kateri so spremili do tihoga groba našo ljubeznjivo

Minko Katnik.

Prelepa hvala bodi v prvi vrsti prečastiti duhovščini, oziroma cerkvenim predstojnikom, kjer koli so zmolitvijo ali zvonjenjem iz Koroškega do groba v Prvačino ranjko počastili.

Posebna hvala pa bodi častitemu g. župniku Prvaškemu in njegovim pomočnikom, slov. zastopu Prvaškemu in Dornberškemu, slov. čitalnici za krasni venec, Prvaški godbi in pevcom za nagrobnico in domačim dekletom, ter sploh vsem onim, kateri so izkazali zadnjo čast naši nepozabni Minki.

Gorica, 23. dne septembra 1887. Ostali sorodniki.

V KOLOZEJI

odprl sem 8. dne septembra gostilnico; točim mnogotera prav dobra vina in izvrstne pivo iz Dreherjeve pivarne po 28. kr. liter; tudi z dobrimi jedili bom tako postrezal, da bo vsakdo lahko zadovoljen.

Skerbel bom v vsakem oziru ugajati častitim obiskovalcem; zato se uljudno priporočujem, naj me častito občinstvo izvoli obilno obiskovati.

V Gorici 9. sept. 1887.

L. Kebat.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

JOSIP CULOT

V GORICI.

Bogata zaloga: celulojidnih zavratnikov in zapostnikov za duhovnike, meščane in vojake; podobie, rožnih venecov, svetinj; cigaretnega papirja nove vrste; okvirjev s papirja z vsem, kar je treba, s papirja zlata, sreberne in rudnate barve; lepotiča, dišav; vsake vrste igrač na veliko izbiro za dečke in deklice; raznoličnih kolegov in popotnih torb za gospe in gospode; vsakovrstnih čevljev, šolnov in šolnicov malih in velikih za moške in ženske; večja tega vsakovrstnih galantarij ličnih in navadnih na veliko izbiro.

VRTNA SEMENA ZAGOTOVLJENA.

Zmiraj in vse po najnižjih cenah, da se ni bati tekmojanja.

Opomba. Naznanjam sl. občinstvu, da moje skladišče in štačuna ob nedeljah in praznikih nista odprta.

Prvo skladišče — V Raštelji št. 2/25

Črnilo od Rich. Gaertnerja,
ki naredi čevlje svetle.

ne da bi jih bilo treba s ščetjo vglaziti in ostanejo svetli tudi v mokrem. Uradno je preskušano in potrjeno, da usnju ni škodljivo in da je najboljše med sedanjimi mazili.

Vpeljano je pri vojakih. Gledati je na varstveno znamenje. Napravilja ga tovarna Rich. Gaertner na Dunaji, Giselstr. 4, Part.

Steklenica velja 50 kr.; s pošto naročeni veljata 2 steklenici 1 gl. 30 kr., 6 steklenic 3 gl. 12 kr., 12 steklenic 4 gl. 30 kr. V Gorici se dobi pri E. Gentileju v gosposkih ulicah št. 10.

Samo sredi Raštelja št. 7.
Na debelo — na drobno.

ANTON POTATKY

V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galantarijskega blaga, lepotiča, dišav, igrač, nogovic, šivnih priprav, sukancev in preje, krojaških in čevljarskih potrebeh, priprav za potaške in kadilce, cigaretnega papirja, celulojidnih zavratnikov in zapostnikov za duhovnike, meščane in vojake; posebnost: najfinaje igle za šivalno stroje.

Strune za rana godala, in sicer za: gosli, citare, kitaro, bas, glasovir itel.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

Raznovrstna semena zelenjav in trav.

Na drobno in na debelo.

Štev. 28010p.

RAZGLAS.

Naznanja se, da bode ta zavod zaprt v zmislu člena 9. I. pogl. pravil poslovanja tuk. zastavljavnice in ž njo združene hranilnice prvo polovico meseca oktobra t. l. t. j. od 1. do vstevši 15.

Omenjene dni je v obeh oddelkih ustavljeno vsako poslovanje.

RAVNATELJSTVO.

EN GLASOVIR

(pianino)

se prod. Več se izve v prodajalnici umetnih cvetlic, nunska ulica št. 9.